

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobkyně: **Ing. S. P. P.**, zastoupená JUDr. Růžnou Vojtovou, advokátkou se sídlem Milíčova 1386/8, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 7. 2023, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 12. 2023, č. j. 18 Ad 30/2023-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná zamítla žádost žalobkyně o invalidní důchod, protože její pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nepoklesla nejméně o 35 %, ale o 30 %. Nesplnila tedy podmínku § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Námitky proti tomuto rozhodnutí žalovaná zamítla napadeným rozhodnutím, kde však korigovala pokles pracovní schopnosti na 20 %.

[2] Proti rozhodnutí žalované brojila žalobkyně žalobou, kterou krajský soud zamítl. Krajský soud požádal o posudkové zhodnocení posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí – pracoviště v Ostravě. Ta v posudku ze dne 16. 11. 2023 dospěla k závěru, že pracovní schopnost žalobkyně poklesla o 30 %. Krajský soud nevyhověl návrhu žalobkyně na vypracování srovnávacího posudku, protože neshledal potřebu dalšího dokazování. Posudková komise totiž hodnotila zdravotní stav žalobkyně totožně jako lékař Okresní správy sociálního zabezpečení i lékař žalované se závěrem, že není invalidní. Posudek posudkové komise považoval za úplný, správný a přesvědčivý.

II. Argumentace účastníků řízení

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů, které podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Podle stěžovatelky nebyl její zdravotní stav posudkovou komisí ani posuzujícími lékaři žalované posouzen správně ani objektivně. Stěžovatelka namítá, že rozdíl v závěru o poklesu pracovní schopnosti mezi posudkem vyhotoveným v řízení před krajským soudem a posudkem, ze kterého vyšla žalovaná, je natolik výrazný (10 %), že vyvolává pochybnosti o správnosti obou posudků. Stěžovatelka po konzultaci s odbornými lékaři setrvává v přesvědčení, že její postižení je středně těžké a pokles její pracovní schopnosti odpovídá invaliditě. Správní rozhodnutí stanovící pokles pracovní schopnosti o 10 % nižší než posudek opatřený krajským soudem, zůstává v platnosti, ačkoli jeho závěry nejsou správné. Navrhla napadený rozsudek zrušit.

[4] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu. Věc stěžovatelky svým významem nepřesahuje její zájmy, je proto nepřijatelná. K posouzení zdravotního stavu ve věcech důchodového pojištění jsou příslušné posudkové komise jakožto orgány Ministerstva práce a sociálních věcí, jejichž posudky musí splňovat zákonem předepsané náležitosti. Všichni posudkoví lékaři dospěli ke shodnému závěru, tedy že pokles pracovní schopnosti žalobkyně nedosahuje 35 %, byť se rozcházejí ve stanovení výše míry poklesu. Skutkový stav byl zjištěn dostatečně. Žalovaná navrhla kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Při posuzování kasační stížnosti NSS hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, NSS kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního NSS podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, *Ostapenko*, v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. Dovedl, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatelky se však nejedná o žádný z těchto případů.

[6] Stěžovatelka důvod přijatelnosti kasační stížnosti výslovně neuvedla a ani NSS žádný takový důvod neshledal. Náležitě odůvodněné závěry napadeného rozsudku se nevymykají ustálené a jednotné rozhodovací praxi NSS, od níž se v tomto případě není důvod odklánět.

[7] Námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] stěžovatelka nijak nerozvedla. NSS, který by byl povinen k takové vadě přihlédnout i bez

pokračování

návrhu (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), pro stručnost odkazuje na judikaturu popisující, jaké vady naplňují kasační důvod nepřezkoumatelnosti rozsudku (např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS).

[8] Podstatou kasační argumentace stěžovatelky je nesouhlas s výsledkem odborného posouzení jejího zdravotního stavu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, Ministerstvo práce a sociálních věcí *posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise*. Náležitosti posudku o invaliditě jsou vymezeny v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Podle judikatury NSS má činnost posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v řízení o žádosti o přiznání invalidního důchodu zásadní význam a neexistují-li pochybnosti o správnosti, úplnosti a přesvědčivosti jejího posudku, jedná se zpravidla o důkaz rozhodující (např. rozsudek ze dne 25. 9. 2003, č. j. 4 Ads 13/2003-54, č. 511/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 800/2006 Sb. NSS, nebo usnesení ze dne 19. 3. 2024, č. j. 2 Ads 122/2023-35, bod 11 a ze dne 28. 3. 2024, č. j. 2 Ads 152/2023-31, bod 10).

[9] Vůči posouzení provedeným krajským soudem, které *prima facie* nevzbuzuje důvodné pochybnosti o své správnosti, nemá NSS výhrady odůvodňující přijatelnost kasační stížnosti. Krajský soud konfrontoval ve správním řízení učiněné posudkové závěry s hodnocením posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí, které za tím účelem vyžádal. I toto posouzení se přitom s posudkovými lékaři konzistentně shodlo v tom, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí nenastal pokles pracovní schopnosti stěžovatelky o alespoň 35 % (jak vyžaduje § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění).

[10] Rozdíl mezi závěry posudkové komise a žalované nespočíval v zařazení zdravotního postižení podle vyhlášky o posuzování invalidity. Zde panovala shoda v zařazení postižení do kapitoly XIII oddílu E, položky 1b. Posudková komise i posuzující lékař MUDr. L. P. podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity zvýšily pokles pracovní schopnosti o 10 % pro další onemocnění. Naproti tomu posuzující lékař žalované MUDr. M. Š. dospěla k závěru, že další zdravotní potíže nenavysílají procentní míru poklesu pracovní schopnosti. Přes tyto dílčí rozdíly je však klíčové, že všechny posudky se shodují v závěru, že stěžovatelka nemohla v rámci zařazení postižení, ani při zvolení horní hranice, resp. ani při zvýšení o 10 %, dosáhnout na pokles pracovní schopnosti 35 %. Za těchto okolností neměl krajský soud důvod rušit rozhodnutí žalované potvrzující rozhodnutí o zamítnutí žádosti o invalidní důchod. Závazný je pouze jeho výrok, nikoli odůvodnění, proto nelze považovat za pochybení, že krajský soud nezrušil rozhodnutí věcně správné, avšak opírající se o částečně odlišné důvody (jiný závěr o procentní míře poklesu pracovní schopnosti).

[11] Podle NSS se krajský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí nedopustil zásadního pochybení, které by mohlo založit přijatelnost kasační stížnosti. Lze

připomenout, že je to především krajský soud, který je oproti NSS povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Zásah ze strany NSS je v tomto ohledu spíše výjimečný a omezuje se zpravidla na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (rozsudky NSS ze dne 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016-79, bod 21, či ze dne 13. 5. 2020, č. j. 6 Afs 7/2020-52, bod 23). NSS má tedy v řízení o kasační stížnosti zasahovat do hodnocení skutkových otázek, které provedl krajský soud, pouze tehdy, byl-li závěr ohledně skutkových otázek zatížen hrubou vadou. Muselo by se tedy jednat o skutečně zásadní pochybení krajského soudu. Případná nevýrazná pochybení při výkladu totiž zpravidla nedosahují takové intenzity, aby založila přijatelnost kasační stížnosti (zmíněné usnesení *Ostapenko* nebo usnesení NSS ze dne 31. 1. 2018, č. j. 1 Azs 379/2017-26, bod 10).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[12] Ze shora uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Kasační stížnost proto podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaná nemá v řízeních ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení ani tehdy, byla-li procesně úspěšná.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2024

Eva Šonková
předsedkyně

senátu